

Senujų Užgavėnių Sekmadienis.

Mišių Lekcija Sv. Povylo Korintiečiams I laiškas 9, 24—27; 10, 1—5.

Broliai: ar nežinote, kad bėgantieji lenktynėse, nors visi bėga, bet tik vienas gauna laimėjimą: Taip bėgkite, kad pagriebtumėte. Kiekvienas kuris ristinėse imasi nuo visko susilaiko ir įiegi, kad gautų gendantį vainiką, o mes kad negendantį. Tai-gi ir aš taip bėgu ne kaip kad be tikybės: taip kovoju ne kaip kad orą plakdamas: bet plaku mano kuną ir į vergiją varau: idant kitiems beskelbdamas pamokslus pats netapčiau atnestas. Nenoriu, broliai, kad jus nežinotumėte, kad mus tėvai visi buvo po debesim, o visi perėjo jurą, ir visi Mozėje tapo apiplauti debesyje, ir jurose, ir visi tą patį dvasinį valgi valgė, ir visi tą patį dvasinį gėrą gėrė: (o gėrė iš dvasinės uolosėjusios paskui juos: o uola buvo Kristus), bet nedaugelis jų pateko Dievui.

Lekcijos Paaškinimas.

Korinto miestas buvo Grekų žemėje ant siauros persmaukos tarp pietinės ir šiaurinės Grekijos. Beveik iš abiejų pusių miestą siekė jūra. Netoli to miesto buvo vieta vadinama Olimpja. Ten kas ketvirtį metai iš visos Grekų žemės susirinkdavo pasižymėjusieji vyrai eiti lenktyn. Vieni lenktyn bėgdavo, kas greičiau perbėgs skirtą tolumą; kiti lenktyn sviedinius sviedavo kas toliau numes, kiti eidavo imtis ristinėmis, kiti kitokiais būdais. Kas laimėdavo, tas budavo pagirtas visoje Grekų žemėje, nes iš visų Grekijos kampų susedavo žmonių žiūrėti tų lenktynių. Laimėjusiam taip-gi duodavo vainiką iš žalių medžio lapų.

Šventasis Povyilas rašydamas Korintiečiams primena tas jiems žinomas lenktynes ir sako: jei žmonės nori vystančio vainiko ir bėga ir prieš tai lavinasi ilgai, tai mes krikščionys turime nesibijoti ir nuovargio ir pastangų, nes pelnome daug brangesnių dalykų: ne medžio lapų vainiką, o amžinosios laimės džiaugsmą. Anie bėgantieji lenktyn nežino, ar laimės tą vainiką, kurio trokšta, ar ne. Mes krikščionys, jei save varginsime susitvėrimu ir pastangomis, tai tikrai žinosime, kad pelnysime ko norime, butent amžinosios laimės.

Apaštalas prisipažįsta varginąs savo kuną ir pasisako netuščiai tą darys, o rupindamasis, kad kitiems parodys išganyką ir kelią į dangų, pats neliktų be jo. Šv. Povyilas žino, kad tas jo nusivarginimas yra vaisingas ir naudingas, nes tikslą neabejotinai pasieks.

Šventasis sako vargą savo kuną vergijon. Ne svetimam jis jį parduoda vergauti, o tik padaro, kad išmintis viešpatautų ant jausmų.

Toliau apaštalas primena, jog žmogui neužtenka to ką jis gauna iš Dievo, nes kiekvienas prie Dievo duotų dovanų turi pridėti savo asmens veiksmą gerai sunaudodamas Dievo dovanas. Tą tiesą apaštalas patvirtina trimis dalykais. Sako, visi Žydai iš Egipto išėjo stebuklingos debesies vedami, visi perėjo stebuklingai per jurą jos dugnu vandeniui persiskyrus, visi valgė tą pačią stebuklingą maną, o bet-gi ne visi patiko Dievui, nes kai kurie pakėlė prieš Jį maištą ir tapo nubausti. Tai-gi ir dabar negana yra pasitikėti Kristaus kantiškos nuopelnais, o reikia ir pačiam save suvaldyti, geras darbas pažymėti, tada bus tikras patikimas Dievui.

Prieš pabaigą šv. Povyilas sakė, kad Žydai gerė iš uolosėjusios paskui juos, o ta uola buvo Kristus. Tie žodžiai yra gana painūs, bet ir juos galima suprasti. Tyruose, kada vandens pritruko, Moziš Dievui liepiant sudavė ryškė per uolą ir iš tos uolos prasimušė šaltinis. Jo vandens išteko visai Žydų tautai. Tarp krikščionių seniai yra sakoma, kas žin ar ne nuo šv. Povylo laikų, kad ta uola buvo pranašinis ženklas ir reiškė V. Jėzų. Kaip iš užgautos uolos išbėgo užtekūnai vandens, kad atgijo visa ištroškusi tauta, taip V. Jėzaus šoną perdurus ant kryžiaus iš to šono išbėgo vanduo ir kraujas. Nuo to laiko visi sakramantai įgijo galybės. Jie atgaivina visą pasaulį, kaip vanduo atgaivino ištroškusius Žydus.

Kadangi Žydai iš Egipto keliavo į žadėtąją žemę daug ankščiau, o V. Jėzus atėjo į pasaulį daug vėliau, delto šv. Povyilas sako, kad Kristus ejo paskui Žydus. Kristų reiškė ne vien ta uola, iš kurios ėmė bėgti vanduo, bet taip-gi ir tas debesis, kuris užstojo Žydus iš užpakalio, kuomet Faraono karuomenė juos buvo bepasivejant. Apaštalo mintyje susivienijo Kristus, uola ir debesis, delto šventasis ir išsitarė, kad Žydai gerė išėjusios paskui juos uolos, nes tai buvo tas pats Kristus. Šv. Povyilas nepaisė, kad pirma buvo debesis, vėliau ir kitur buvo uola iš kurios išbėgo šaltinis, dar vėliau buvo pats Kristus, kurį reiškė debesis ir uolos ženklai.

Šią vietą iš šv. Povylo laiško Bažnyčia skiria senųjų užgavėnių dienai, idant žmonės netolyms gavėnios laiku nesibijotų palavinti savo kuną, nors tat jam ir nepatiks, nes daug naudos yra iš to lavinimo ir proto varginimo.

MISIŲ EVANGELIJA SULIC ŠV. MATEUŠO 20, 1—16.

Anuo metu Jėzus pasakė savo mokiniams šią prilyginimą: Danguis karalystė yra panaši žmogui šeimyninkui, kuris iš pat ryto išėjo samdytusi darbininkų sau į vynyją. Sulyges-gi su darbininkais iš dienpinigio pasiuntė juos į savo vynyją. Ir išėjęs apie trečią valandą matė kitus stovint rinkoje dykus, ir tarė jiems: Eikite ir jus į mano vynyją, ir kas bus teisinga duosiu jums. Ir jie-gi nuėjo. Taip-gi išėjo apie šeštą valandą ir apie devintą ir panašiai padarė. Bet išėjo apie vienuoliktą ir rado kitų stovintį ir tarė jiems: Kodėl ėia stovite ysa dieną dyki? Tarė jam: kad niekas mus nesamdė. Tarė jiems: Eikite ir jus į mano vynyją. Kuomet pasidarė vėlu vynyno savininkas tarė savo užstovui: Pavadink darbininkus ir atiduok jiems uždarbį, pradėdamas nuo paskutinio iki pirmųjų. Tai-gi kada atėjo kurie apie vienuoliktą valandą buvo atėję gavo kiekvienas po dienpinigį. O ateidami ir pirmieji mintijo, kad daugiau gausią, bet ir jie gavo po dienpinigį. Ir indami murmėjo prieš šeimyninką, sakdami: Šitie paskutiniai vieną valandą dirbo ir padarė juos lygius mums, kurie nešėme dienos ir karščio sunkumą. Bet jis atsakydamas jų vienam tarė: Drauge, nedarau tau skriaudos; ar-gi ne iš dienpinigio sulygai su manim? Imkis kas tavo, ir eik: o noriu ir šitam paskutiniui duoti kaip ir tau. Ar-gi man nevalia daryti ką noriu? Ar tavo akis yra nenauda, kad aš esmi geras? Taip paskutiniai bus pirmieji, ir pirmieji bus paskutiniai. Nes daug yra pašauktų, o maža išrinktų.

Evangelijos Paaškinimas.

V. Jėzus daug kartų duodavo pamokinių didžturėiams, tankiai užtardavo pavargėlius. Šitame prilyginime jis mokina abejus: darbdavius ir darbininkus.

Darbdaviams yra pamokinimo, kaip jie turi apseiti, kada darbininkų pasidaro daugiau negu samdančių. Tada darbdavys turi atsiminti, jog darbininkas iš savo dienos uždarbio turi išmaityti ir save ir pačią ir vaikus. Šią tiesą Išganytojas labai suprantamai išreiškė gero šeimyninko pavyzdžiu, sakydamas, kad tas šeimyninkas pilną dienos uždarbį davė ir tiems, kurie trumpai dirbo. Jis žinojo, kad jie nebuvo tinginiai, o tiktai bedarbės nuskautieji.

Vyrai dirbusieji vieną valandą negalėjo padaryti tiek naudos kiek kiti dirbusieji dvylika valandų. Jeigu vienas dienpinigis už dvyliką valandų darbo buvo teisingas užmokestis, tai bedarbės prispaustieji gavusieji tą dienpinigį, o dirbusieji trumpiau, paėmė mokesčio daugiau negu buvo uždirbę. Tas mokestis jiems teko iš kapitalo, priklausiusio šeimyninkui. Tai-gi V. Jėzus šituo prilyginimu mokina, kad kapitalo priėdėrmė yra bedarbės laikais aprupinti darbo neturinčius žmones ir jų šeimynas.

Šitas pamokinimas ypatingai minėtinas dabar, nes bedarbė šitoje šalyje dar vis didėja.

Žmonių gyvenimas, rodosi, lėtai ir palengvelia mažosi. Bet ilgu laiku jįsai persimaino taip, kad vieno laiko žmonės nesupranta kito laiko žmonių kalbos. Kapitalas, bedarbė, darbdaviai ir kiti toki žodžiai mums yra labai suprantami, bet jų visai nežinojo senovės laikų žmonės. Jeigu Kristus būtų kalbėjęs mūs laikų žodžiais, tai jo laikų žmonės būtų nesupratę. Jei jis būtų kalbėjęs savo laikų žodžiais, tai būtų galėjęs duoti pamokinių tikrai anieks laikams tinkančių. Tai-gi Kristus dažniausiai kalbėjo prilyginimais, kad jais išreikštąsias mintis kiekvienas laikas galėtų prisitaikinti prie savo gyvenimo. Betai-kant lengva suklysti. Todel Kristus ant žemės paliko Bažnyčią ir jai įteikė neklaidingumo dovaną, kad ji ir jos klausantieji žmonės išvengtų stambiųjų dušiai kenksmingų klaidų.

Šios dienos Evangelija duoda pamokinių taip-gi ir darbininkams. Laimingieji, kuriems pasiekė greitai gauti darbą visai nepaisė nelaimingųjų, kuriems teko kiauą dieną stypsoi rinkoje laukiant bene kas samdys. Šeimyninkui atsiminus nelaimingų darbininkų reikalus ir aprupinus jų šeimynas, lengvai gavusieji pelną darbininkai tuo norėjo pakelti sau užmokestį be užtekūnos priežasties. Jie nežiūrėjo, kad tas jų reikalavimas gali pakenkti jų draugams.

Šiandie gana tankiai pasitaiko, kad viena darbininkų sąjunga (uniija) težiuri tik savęs ir be atodairos išnaudodama sau palankias aplinkybes užkenkia kitai darbininkų rūšiai. Kad tą sustabdytų yra viena bendra darbo federacija. Bet ir federacijai sunku buvo sustabdyti užsispyrusią sąjungą (uniiją), jei joje buvo maža krikščioniškos dvasios ir maža žiurėjimo į kitus darbininkų reikalus.

Politikai pridriba nelaimių pasauliui, kuomet jie žiuri tik naudos vienai tautai, drįsdami vargą ir skausmą daryti kitai. Atskiri asmenys pasunkina gyvenimą sau ir kitiems, jei jie tik savymeila tegyvena nepaisindami kitų, griebdami kas jiems tinka, nebijodami skriausti kitus asmenis. Lygiai ir darbininkų gyvenime: viena darbo rūšis, arba organizuoti jos darbininkai, turi atsiminti, kad yra kitų darbininkų, kurių širdys taip-gi ne akmeninės, kurių reikalų turime žiūrėti besirupindami savo pelnais.

Evangelijos pabaigoje pasakyti dar gana bauginantieji žodžiai: "Pirmieji bus paskutiniai ir paskutiniai bus pirmieji." Tie žodžiai primena, kad niekas nesididžiuotų savo augstumu arba laime. Net ir luomų padėtis mainosi. Kitados darbininkai skaitėsi paskutinis luomas tautoje. Šiandie jau beveik visur darbininkai užėmė pirmąją vietą.

Buvo laikų, kada didžponių luomas turėdamas pirmąją vietą visuomenėje didžiavosi tuomi ir driso nepaisyti kitų. Jei darbininkai, užėmę pirmąją vietą tarp luomų, ims taip pat elgtis, tai ir jie susilauks tos dienos, kada vėl grįž į paskutinę vietą. Tai-gi visiems reikėtų pasinaudoti Kristaus pamokiniu. Kas pirmutinėje vietoje budamas moka atsiminti, jog ir paskutiniai yra žmonės, kas neužmiršta brolybės tarp savęs ir jų, tas neprastos savo augstosios vietos. Kas proletarijato diktaturą skelbia, tas darbininkams neilgą laimę lemia.

Kristaus persergėjimo teisingumą pritrė patys pirmieji žmonės, butent karaliai ir jų premjerai. Septyniolikim šimtmečiui pasibai-gus jie visi smarkiai pasišiaušė prieš Kristų ir Jo įstaigas. Tą Kristui priešingą politiką jie nesiliovė vedę per aštuonioliktąjį ir devy-nioliktąjį šimtmetį. Jie ėmė daryti lygiai taip, kaip pranašas buvo rašęs Antroje psalmėje: "Susutojo žemės karaliai ir kunigaikščiai su-sėjo kruvon prieš Viešpatį ir prieš įgaliotinį jo" (Ps. 2, 2). Beveik nebeliko šalies, kur Kristaus mokinių draugija nebūtų persekiojama atvirai arba veidmainingai.

Bet toje pačioje psalmėje buvo parašyta: "Tada kalbės jiems užsiurstinę ir įsirdę supurtys juos" (Ps. 2, 5). Šiandie jau retas karalius tebėra nesupurtytas nuo sosto. Vistiek koki žmonės užims pirmųjų vietą visuomenėje, jei jie neapseis, kaip reikia padoriems, Dievas juos nupurtys nuo pirmųjų vietų. Nei diplomatų korpusai, nei galingosios armijos, nei stiprus laivynai, nei organizacijos gerumas nesustabds tos Dievo ištarmės. Kas moka žiūrėti į paskutinių laikų didžiausius atsitikimus, kas apsvarsto Turkų sultono, Rusijos caro, Vokietijos kaizerio, Austrijos cesoriaus puolimus, tas supranta, kaip lengva yra Dievui pirmuosius padėti paskutiniams.

Evangelija užbaigta žodžiais: "Daug yra pašauktų maža išrinktų." Kai-kuriems rodosi, kad tie žodžiai reiškia, jog daug žmonių sueina į tikrą Kristaus Bažnyčią, o mažas skaičius patenka į amžiną laimę. Bet mums rodosi, kad teisingesnė reikšmė yra sakanti, jog diduma žmonių pasitenkina žemais tikslais ir atbukusiais jausmais, o retas žmogus pakyla prie augštesnių tikslų ir išsilavina tobulesnius jausmus, kad nepavydėtų kitam, kad neitų didžiū patekęs į laimin-gesnę vietą. Šita mintis išrodo lyg artymesnė tam, apie ką kalbėjo visos prilyginimas.

Perbėgdami mintimis dar kartą per šios dienos Evangeliją atsi-minkime labiausiai mums reikalingus pamokinius. Jei esame darb-

daviai, kad nemažintume užmokesčio del samdančių daugumos, kad samdydami darbininkus atmintume jų šeimynų reikalus. Jei darbi-ninkai esame, kad neužmirštume, jog ir kitų rūšių darbininkai taip-gi yra žmonės. Neprisidėkime prie tų, kurie nori, kad darbininkai pir-mąją vietą pasaulyje užėmė taptų diktatoriais. Nepasitenkinkime žė-mais tikslais ir šiurkščiais jausmais, o kelkime širdis ir mintis aug-štyn, tobulindami jas kaip Dievas mokino.

KATALIKIŠKOS ŽINIOS.

Jugoslavijoje katalikai pralaimėjo rinkimus. Iki šiol jie turėjo 40 savo atstovų Kroatijos seime, dabar teturi tik penkiolika. Jie buvo svajoję patraukti Serbus pravoslavus prie katalikystės, dabar apie tai negalima nė užsiminti. Pačių katalikų tarpe pasidarė labai ne-geistinių daiktų, nes atsirado krypsnys nacionalizuoti Bažnyčią ir ap-vedinti kunigus. Aštuoni kunigai atsimetė nuo katalikystės. Kai-kurie užsikasčiavę patrijotai veikiau žada pereiti į pravoslaviją. Tačiau nėra pavojaus, kad katalikai Kroatijai pereitų į pravoslaviją, nes paiku šovinizmu užsidega vienas kitas atšalėlis pusinteligenti-s, bet ne tautos visuomenė. Katalikai pralaimėjo rinkimus delto, kad naujos politiškos perversmės pagamino jaunų vadų, kurie turėjo dau-giau balso negu išminties. Tiems berėkiant išmintingiesnieji vadai pasitraukė iš viešojo gyvenimo, užsidarė vien bažnyčios ir labdary-bės veikime. Tas pats bus ir Lietuvoje, jei neapsižiūrėsime.

Pavasaryje 1920 m. didžioje Paryžiaus dailės įstaigoje vadina-moje Salon des Beaux Arts t. p. Dailės Svetainė, buvo labai pasiseku-si ir labai žmonėms patikusi tikėjiminės dailės paroda. Minėtoji Dai-lės Svetainė yra didžiausia Prancuzijos dailininkų organizacija. Ji rengėsi tokias tikėjiminės dailės parodas daryti kas metai. Tame pa-čiame Paryžiuje yra buvusieji milžiniški Prancuzijos karalių rumai vadiname Louvre. Jie dabar yra pilni įvairių dailės ir senovės veika-lų, priklausančių Prancuzijai. Iki šiol kaip visa Prancuzijos valdžia taip ir Louvre tikėjiminių dalykų nesėlė, da-gi nekenė. Tikėjimi-nio turinio dailės dalykų turėjo tiek, kiek buvo likę iš senovės. Dabar nauja dvasia Prancuzijoje įsigalėjo. Šią žiemą Louvre įrengė tikėji-minės dailės parodą. Paroda buvo didelė ir įvairi. Ji susidėjo iš pa-veikslų, stovylių, paveikslinių langų, artistiškos auksakalvybės (kieli-kai, monstrancijos ir tt.), audėjų, siuvėjų, mezzinių ir artia-tiškos kalvybės (geležiniai kryžiai, tvorelės ir tt.). Labiausiai pasi-žymėjusieji artistai yra Jurgis Desvallieres, Albertas Besnard, Mau-rikijus Denis. Besnard yra Prancuzų Dailės mokyklos direktorius Ryme. Užvis labiausiai pasižymėjo skulptorius Paul Darde. Jis ga-vo šimt didįjį medalį. Tas artistas yra stebėtinai savo gabumais. Jis dar neseniai ganė avis, kaip neturtingas vaikas, o bet-gi talentu pralenkė kitus Prancuzijos artistus, kurių yra daug ir gerų.

New Yorko katalikų arkivyskupas J. A. M. Patrick J. Hayes iš-važiavo į Rymą Sausio 14 d. Italų laivu "Pesaro." Laivas iškėlė ant stiebo arkivyskupo vėliavą: baltas kryžius mėlyname dugne.

Jauniausias Suvenytų Valstijų kongreso narys yra p. Clarence J. MacLeod. Jis yra gimęs Liepos 3 d., 1895 m., t. y. dabar eina 26 metus. Jis yra katalikas ir priklauso prie organizacijos Knights of Columbus. Tos organizacijos Baltimoriškis apskritys savo nariui da-ro iškilnę Sausio 20 d., 1921 m. Jis atstovauja trylikąjį apskritį Mi-chigano valstijoje. Tas apskritis apima vakarinę dalį Detroit'o mie-sto. Tenai p. McLeod priklausė prie šv. Ražančiaus parapijos. Jis yra baigęs teisių skyrių Detroit University'je, kurį veda jezuitai. Tas jaunas advokatas tapo išrinktas tik užbaigti mirusio Ch. A. Nichols'o laiką. Nuo Kovo 4 d. jo vietą užims p. Brennan, taip-gi katalikas.

Neperseniai šale miesto Baltimore, Md. sudėgė katalikiška vaikų prieglauda. Kardinolas nori ją atstatyti, bet tam tikslui reikia 2 mi-lijonų dolierių. Garsusis baseballininkas Babe Ruth yra baigęs tą įstaigą. Jis atvyko pas Baltimores Knights of Columbus ir sakė, kad prieglaudos pastatymas yra reikalingesnis negu katedros. Augščiau-sias Kolumbo Vytis Flaherty sako, kad du milijonai lengvai susidėtų, jei tiktai kiekvienas Kolumbo Vytis, kuris eina žiūrėti kaip Babe Ruth bolę muša duotų auką jį išauklėjusiai įstaigai.

Vienas metodistų dvasiškis David D. Irvine mieste Richmond Hill, L. I. ėmė skelbti pilnus neapykantos straipsnius prieš katalikus primetinėdamas jiems tėvynės pardavimą, vadindamas juos nuodin-gomis kirmėlėmis, humbugais, o Kolumbo Vyčius pravardžiuodamas medinėmis galvomis ir panašiai. Tada katalikų kunigas Thomas A. Nummey iš to paties miesto dviejuose vietiniuose laikraščiuose patal-pino apgarsinimus per visą puslapi pažymėdamas, kad metodistų dva-siškis nori sukelti tikėjiminę neapykantą tarp to paties miesto žmo-nių ir prašydamas visų organizacijų bei asmenų, kad jie išreikštų sa-vo nuomonę apie D. D. Irvine veiksmą. Po to p. Irvine laikračių korespondentams užsigynė, kad jis tų straipsnių nerašęs.

Baltimorėje, Md. Gailestingųjų Seserų vienuolynė aštuonios sese-rys gavo dėkingus valdžios pažymėjimus už prižiūrėjimą sužeistų ir sergančių kareivių Amerikos ir Ispanijos karo metu. Penkios kitos seserys tapo pripažintos užsielėjusios tą pažymėjimą, bet jau susku-bo numirti. Todel Amerikos valdžia oficialiai ypatingu būdu pažy-mėjo jų kapus Mount St. Agnes kapinyne.

Šįmetinė Chicagos arkivyskupijos auka šventajam Tėvui išnešė 126,126 dolierių, t. y. pusketvirto milijono itališkų lyrų. Tai yra di-džiausia visame pasaulyje dijecezinė auka. Ji yra taip-gi didesnė už didžiausią tos pačios dijecezijos auką buvusią 1917 m. ir išnešusią 96,239 dolierių. Paskutinių metų auka už prispaskutinę būvo di-desnė visu trečdaliu.

Prancuzijos pasiuntinių į Japoniją tapo paskirtas p. Paul Claudel. Jis yra katalikas ir poetas. Seniau jis buvo Prancuzijos pasiuntiniu Brazilijoje. Tarp Prancuzijos pasiuntinybių Japoniškė užima ket-virtą vietą.

Mieste Los Angeles, Kalifornijos valstijoje katalikai stato naują mokyklą mergaitėms už 250,000 dolierių. Toje mokykloje bus viena auditorija su 600 sėdynių.

Dvasiškojo Gyvenimo Malnumas.

Prisitaikant prie Švento Pranciškaus Salezo.

Vertė: Kun. V. Kulikauskas.

DIEVOTUMO PAMATAI.

Tiesa.

Pažinimas savęs.

Nekuris brolis vieną dieną klausė šv. Pranciškaus Assizečio, ką jis mano pats apie save. "Aš žiuriu į save,—tarė šventasis,—kaip į didžiausią nusidėjėlį pasaulyje ir kaip į tokį, kuris blogiausia tarnauja savo Viešpačiui." "Bet,—atsakė brolis,—kaip gali taip apie save sakyti be melagystės, kuomet mes matome, kad kiti dasileidžia didžiausių nuodėmių, nuo kurių tu, ačiū Dievui, visiškai esi liuosas." "Jei Dievas,—tarė vėl šventasis,—butų suteikęs tiems, apie kuriuos jūs kalbate, tiek malonių, kiek man, jie būtų už tai parodę daug daugiau dėkingumo ir uoliau būtų Jam tarnavę; jei Dievas apleistų mane, aš daugiau blogo padaryčiau, kaip kiti."

Nuomonė apie save.

Jei pasaulis mus niekina, džiaugimės, nes tai tiesa. Mes patys jaučiame, kad verti paniekos. Jei jis mus gerbia, nepaisykime nei tos pagarbos, nei jo teismo, nes jis yra aklas. Nei kiek nesirupink, ką pasaulis mano apie tave, ar gera, ar bloga; tęsėka, kas jam patinka. Bet nenoriu tui pasakyti, kad mums reikia išdirbti apie save blogą nuomonę; tai būtų puolimo rastas mums ir kitiems. Bet turėdami Dievą savo atmintyje, mes privalome visus savo darbus atlikti, visiškai neatsižūrint į tai, ką pasaulis manys ir kaip jis raiyksis. Pasaulis—tai šarlatanai, kuris, ar gera ar bloga mato, visuomet pasako daugiau, kaip mato.

Kentėjimai.

Pasistatyk save po Dievo akių ir nukęsk savo kančias. Skųskis Jam su kudiškiška meile, kaip vaikelis geriausiai motinai. Jei prašai sau sugrąžinimo sveikatos, daryk tai su meile ir pasivedimu Dievo šventai valiai. Nesibijok, ką tavo dorybių aktai yra nepergeriausi, kuomet turi mažai pajėgų juos daryti, nes jei paaukosi ir tą mažumą, ką turi laike ligos, tai bus geriausia auka. Spausk savo numylėtąjį prie savo širdies, kalbėdamas: "Mano numylėtasis mano, o aš jo." Izaijas jį vadina "sopulių vyrų." Jis myli tuos, kurie kenčia. Pasiręmk kęsti su meile. Gyvendami ir mirdami prigulime Dievui. Su Jo malonės pagalba mes turime gyventi Jame ir Jam. Neprivalome palikti prašę, kad Jis būtų mūsų širdžių Dievas. Neuždrausta aukoti "Tėve mūsų," kad būtų prašalintas galvos skaudėjimas, bet, mano duktė, aš nedrįščiau prašyti, kad prašalintų mano galvos skaudėjimą, per kančią, kurią iškentė Jo galva. Ar-gi aš neprivalau nieko iškęsti, kuomet Jis taip daug kentė? Šv. Katarina Sijenietė, matydama mūsų Viešpatį, statantį prieš jį du vainiku, vieną aukso, antrą erškėčių, sūnuko: "Šiame pasaulyje, Viešpatie, noriu nešioti erškėčių vainiką, kad daugyje galėčiau nešioti aukso." Per vainikavimą Viešpaties galvos erškėčių vainiku, turėčiau prašyti sau kantrybės vainiko ant savo skaudamos galvos.

Didelė laimė yra dušiai, pasišventusiai Dievui, jei ji pereina per kentėjimus pirm apleidimo šio gyvenimo. Tikra ir karšta meilė geriausiai pasirodo tarp erškėčių, kryžių ir silpnųjų. Per kryžiaus baisenybes Jezus parodė mums savo begalinę meilę ir mes tikiai ant ligos patalo galime išreikšti savo meilę Dievui. Tavo Dieviškasis Mokytojas suskaitė visus tavo išbandymus ir kentėjimus ir savo kraujo kaina parupino kantrybę ir meilę, tau reikalingas, kad per jas pri-taikintų tavo kentėjimus savo garbei ir tavo išganymui. Pasitenkink tuo, ko Dievas nori? Kas yra ligos patalas? Niekas kita, kaip nusizeminimo mokykla, kurioje pažįstame savo neturtą ir silpnumą ir jaučiamės ištikrųjų, kad esame tušti ir silpni. Ligoje daug geriau randame savo dušios netobulumus, kaip sveikatoje; tai apvalo ją nuo daugybės plėtnų.

Mūsų Viešpaties mirtis.

Baisi buvo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus mirtis! Krikščionys, apvarstykite, kaip didi buvo Jo kuno ir dušios kentėjimai. Niekas negali pasaulyje prilygti Jo sopuliams. Svarstyk Jo dušios prispaudimus ir Jo kuno kankinimus. O ne. Joks žemiškas sopulys negali pasilyginti su Jo, ir tas Jo kruvinas prakaitavimas, tie smugiai nendres, tie erškėčiai, botagai ir kiti kankinimai da Jam neįsplešia gyvas-ties. Pati mirtis neužtektinai galinga nuveikti Jį. Kaip-gi Jis mirė? O krikščionys! meilė yra galingesnė už mirtį. Meilė norėjo, kad mirtis paimtų dieviškąjį Mokytoją į savo valdžią, nes Jis per savo mirtį turėjo įeiti į žmonijos širdį. Mirtis įėjo į Jį, bet ne savo galybe. Ji laukė tos valandos, tos laimingos mums valandos, kada meilė išdavė mūsų Viešpatį į jos glėbį, priklaus Jo rankas ir kojas prie kryžiaus. Ko mirtis nebutų galėjusi padaryti, tą meilė atliko. Mano dušios išganytojai, Tu mirėi iš meilės del manęs. "Jis save aukojo, nes pats to norėjo." Gyvasties Viešpats būtų galėjęs neleisti sau ją išplėsti, bet, kaip kita Dailė, meilė, kuria Jis degė del mūsų, atėmė Jam jėgą ir pavedė Jį į mirties rankas.

Šv. Panos Marijos mirtis.

Jos Sumus, jos turtas buvo jau danguje, jos pačios širdis jau buvo ne su ja. Žmogysta, kurią ji širdingai mylėjo, kunas iš jos kuno, kau-las iš jos kaulo buvo danguje, kaip gyventi ant žemės tai, kurios širdis, dušia ir gyvastis apleido šį pasaulį!

Po to, kaip daugelį kartų jos širdis prasimušė meilės liepsnomis, tas skaistybės ir nusizeminimo paveikslas, kurį kone sunaikino meilė, buvo paimtas, paliekant tik kuną išlyskusiai ir šaltai mirtinai. O mirtie, ką padarei su tuo šventu kunu? Atmink, kad tos šventos Pa-nos sunus, kurios kuną tu turi, tave nugalejo ir padarė savo verge. Neilgai džiaugsis savo pergale, ta pati meilė, kuri davė tau galybę ant to kuno, greitai tave iš ten iškraustys. Marijos vėliava—meilė. Meilė yra Marija, o Marija yra meilė.

Tas kunas, kuris per visą gyvenimą neužsitraukė nei plėtmelio, neprivalo gesti po mirties. Ši skrynia, kaip anoji Seno Įstatymo, yra iš negendančio medžio. Tuojaus po mirties jos kunas gavo naują ir palaimintą gyvastį. "Dulkė esi ir į dulkę pavirsi," pasakė Vieš-pats mūsų tėvams, bet antrasis Adomas ir antroji Jieva prie tų ne-buvo priskaityti. Mūsų kunai turi likti kirmynų maistu, bet sugedi-mas negali palytėti kuno tos, kuri davė kuną Dievui-Žmogui. Šv. Raštas, tiesa, nieko nesako apie tai, bet Padavimas dainėsi tai mums ir Bažnyčia neatmeta to. Ta Dievo Motina mirė iš meilės; ir jos Su-

naus meilė paėmė ją į dangų. Šitas galvojimas veda Bažnyčia pri-taikinti prie jos šiuos žodžius: "Kas yra ta, kuri eina iš dykynės, pilna džiaugsmų, pasiremdama ant savo numylėto." Šv. Marija Pa-na yra sutvėrimas, bet sutvėrimas taip šventas ir tobulas, taip vi-siškai susivienijęs su Dievu, kad, mylint Sunų, negalima nemylėti Motinos. Ji yra visagalinga su savo Sunum, bėgkime prie jos ir šau-kimės jos pagalbos. Ji užves mus ant kelio į amžiną laimę, bet jei nori, kad ji saugotų tave, klausyk jos.

"Ką Jis palieps jums daryti, tai darykite," tarė ji. O krik-ščionys, jei trokštate, kad Šv. Pana jus išklaustų, klausykite jos. Už savo meilę manau ji reikalauja, kad butume jos Sunaus ištikimi tar-nai, kad Jis viešpatautų jus širdyse ir kad jūs ištikimai užlaikytumėte Jo įsakymus. Darykite taip, nes tai jūs priedermė, tai užtikrins jums išganyką ir daryk tai iš meilės šventiausios Panos.

Apie mirtį.

Kurią nors dieną tavo dušia apleis tavo kuną. Ar tai bus va-sarą ar žiemą, mieste ar kaime, dieną ar naktį, ar tai bus staiga, ar po ilgesnio prisirengimo, ar nuo ligos ar nuo prietikio? Galop, ar tu-rėsi laiko sugrįžti prie Dievo, ar ne? Apie visa tai nieka nežinai. Vienas dalykas, ką ištikrųjų žinai tai, kad mirsi, ir gal but ankščiau, kaip tikiesi.

Tuomet su pasauliu bus viskas užbaigta. Smagumai, tuštybės, pasauliniai džiaugsmas pasirodys lyg daugybė baidyklų. Pamaty-si, kad del niekų apleidai savo Dievą. Nuodėmės, kurios rodosi dabar mažos, pasirodys didžiausiomis. Tavo praėjusis apleidimas gązdins tave. Jau nebus daugiau laiko, turėsi pasakyti sudiev giminėms, draugams, pažįstamiems ir visam pasauliui; ir kuną, kurį taip labai mylėjai, paliksi išblykusį ir atšalusį; pasaulis pasistengs tuojaus jį prašalinti, žemėje paslėpti, ir daugiau apie tave nemąstyti; kaip ir pats mažai rupinai si kitais, ir kiti mažai rupinsis tavim; pasakys "teilsisi ramybėje" ir tuojaus užmirš. Gyvam esant tavo kunas ir dušia krypinėjo tai į kairę, tai į dešinę? O paskui kur eisi? kurį kelią apsirinki? Tą, į kurį įstojai savo gyvenime. Viešpatie, nepasigai-lėk savo globos toje baisyje dienoje. Te visos mūsų gyvenimo dienos būtų sopulingos ir neramios, bet paskutinė, per Tavo malonę, tebūna laiminga. Sudiev pasauli! nenoriu būti prie tavęs prisirišęs! Mano tėvai, mano draugai, jūs man esate brangūs; bet kad tie mūsų jausmai ilgiau tvertų, Dievo dvasia turi pagryninti mūsų vienybę. Aš mylėsiu Jus tik Dievuje, ir žengdamas prie paskutinės valandos, užtikrinsiu sau amžiną išganyką. (Daugiau bus).

SKAITYTOJŲ BALSAI.

IS MANO PATYRIMO.

Budamas Amerikoje apie 20 metų esu daug patyręs. Prigulėjau prie angliška kalbančių katalikiškų parapijų daugiau negu prie lie-tuviškųjų, nes buvau įvairiose vietose, kur nėra lietuviškų parapijų. Žmogui katalikui yra pavojinga neprigulėti prie parapijos. Katali-kas neprigulintis prie parapijos, yra kaip kunas be galvos.

Dabar nors ir priguliu prie lietuviškos parapijos, bet iš papra-timo nueinu kartais ant pirmą Mišių į angliška kalbančią bažnyčią. Matau skirtumą tarp Lietuvių katalikų ir tikrai amerikonių angliška kalbančių katalikų. Nueini į Amerikos katalikų bažnyčią ant pirmų-jų Mišių, tai negali atsigerėti kaip ten šventai žmonės užsilaiko baž-nyčioje ir visuomet ji yra pilna žmonių; pradeda kunigas dalinti šventčiausią, tai pakyla kuone pusė bažnyčios ir eina priimti šv. Ko-muniją. Taip yra kiekviena sekmadienį (nedėdienį).

Parapijonai padalinti į tam tikras draugijas, ir kiekviena turi atlikti išpažintį nerečiau kaip sykį į mėnesį. Tos draugijos užvar-dintos yra taip: šv. Vardo draugija—vienų vyrų, Nek. P. Panelės šv. draugija—visos mergaitės, šv. Sakramento draugija—visos mo-terys, šv. Angelo draugija—visi vaikai abiejų lyčių. Ir tos visos draugijos turi eiti išpažinties nerečiau kaip sykį į mėnesį. Tokiu bu-du visi parapijiečiai atlieka išpažintį kas mėnuo. Daugumas eina iš-pažinties kas pirmą penktadienį. Kunigas užsako per pamokslą ko-kios draugijos kada turi atlikti išpažintį. Per pačią šv. Kalėdų dieną ir Velykas tai visi parapijiečiai priima šv. Komuniją.

Pas juos yra labai tankiai aiškinama per pamokslus kaip geriausia atlikti išpažintį ir kaip prie jos prisirengti, kad būtų gera. Ne-prisirėngus išpažinties, tai geriau visai neiti, nes negerai atliktą iš-pažintis yra labai baisi nuodėmė.

Kitataučių parapijiečiai yra daugias susipratę ir geresni katali-kai negu Lietuviai. Tarp jų yra daug daktarų, teisėjų ir daugel kitų profesionalų einančių kas savaitę priimti šv. Komuniją. Jie didžiū-jasi tą darydami, nes tikrai supranta katalikų tikėjimą. Jie yra ge-rai ir katalikiškai išauklėti, ne taip kaip Lietuviai. Pas mus pasimo-kines kiek daktarėlis, advokatas ir kitokis neišmoksta savo profes-ijos kaip reikiant, o didžiū daiktų statytis moka tik tiek, kad kvailai pakalba apie Bažnyčią, apie Dievą ir tt. Tik iš to jis sakosi esąs apsišvietęs nors ta apšvietos rūšis yra visai juoda. Tokiems laisva-manijantiems profesionalams truksta ir bendro išauklėjimo ir pro-fesionalio mokslo.

Amerikiečiai katalikai ne tik, kad išmoksta gerai bažnytinę mo-kyklą, bet dar sekmadieniais turi "Sunday School" (Sekmadienio Mokyklą) bažnyčioje. Kas sekmadienį klebonas moka ir išguldinėja katalikų tikėjimą ir kaip reikia katalikiškai apseiti. Visi vaikai turi būtina susirinkti į bažnyčią tą valandą. Per tai pas juos vaikai ir užaugę, ir išjęję augstą mokslą turisi stipriai tikėjimo ir nekuomet ne-sisarmatina, kad yra katalikai, bet dar ant užmetinėjimų prieš Baž-nyčią stipriai užpuolikas atkerta su pasididžiavimu. Lietuvių dau-guma visai nežino, kaip atsikirsti užpuolus kokiui priešui, nes nėra taip išauklėti ir nepažįsta gerai savo tikėjimo. Per tai tarp Lietuvių atsirado visokių laisvamanių, cecilijų ir kitokių šiaudadušių. Gaila, kad Lietuviams truksta gero išauklėjimo.

Šiandien jau Amerikoje katalikų yra 20,000,000 (dvidešimt mili-jonų), sparčiai katalikai čia auga. Tas priguli nuo gero pasišventi-mo pačios dvasiškios ir pačių katalikų žmonių, nes turi gerą išauk-lėjimą ir gylų tikėjimą. Su silpnu tikėjimu pavojus gyventi, nes yra visokių priešų katalikui. Tai-gi katalikų dvasiškija ragina tankiai savo žmones, kad būtų stiprus katalikų Bažnyčios kareiviai. Neka-talikai išgirdę pavyzdžius pamokslus ir gerą katalikų pavyzdį tan-kiai pereina į katalikų tikėjimą; per tai čia katalikystė stiprėja ir auga.

Kiek daug reikia užlaikyti misijonorių kitose šalyse, Japonijoje, Kinijoje, Indijoje ir kitur, o kiek dar čia pat Amerikoje yra visokių-vi-sokiųjų katalikiškų įstaigų ir prieglaudos namų! Suprantama, kad reikia daug kapitalo užlaikyti tam visum kaip priguli, bet Amerikos katalikams tat yra visai nebaisu, nes žmonės susipratę ir tokiems

dalykams labai duosniai aukoja nesigailėdami. Esu daug kartų pri-sižūrėjęs, kuomet kunigas paskelbia, kad bus renkamos aukos minė-toms įstaigoms, žmonės meta penkines, dolierines ir tukstančius su-meta. Nežiūrint tų rinkliųvų tankumo, visuomet yra užgandinti ir, neesu girdėjęs, kad kas rugotų ant panašių rinkinių per tai, kad turi krikščioniškos meilės širdyje.

Man pirma kart prisirašius prie amerikiečių katalikų parapijos, kur nebuvo lietuviškos, nuėjau pas kleboną tos minėtos parapijos. Klebonas priėmė mane labai maloniai ir daug klausinėjo apie Lietuvą ir Lietuvius. Po gero pasikalbėjimo, kaip paprastai daroma yra pas Lietuvius, kad reikia išsiimti išpažinties Velykinę kortelę, taip ir aš ir priminiau minėtam klebonui, kad aš noriu išsiimti Velykinę kortelę, bet jis manęs išpradžiū nesuprato kam yra reikalinga ta kortelė, bet paaškinus persitikrino ir suprato kame dalykas. Jis man taip atsa-kė, kad pas juos nėra duodamos jokios išpažinties kortelės. Jis sakė, kad pas juos parapijiečiai yra ištikimi ir nereikia po prievarta varyti, nes eina be jų kas mėnuo išpažinties, o kuris nenorėdamas eis išpažinties, tai tokią bus ir išpažintis, tik atliks del mados ir viskas. Sakė, kad neverta išpažintis yra baisi šventvagiška nuodėmė ir lygi Judošiui, kuris V. Jėzų išdavė priešams.

Pas Lietuvius, kiek aš esu patyręs, kai kurie eina išpažinties tik del mados ir tik sykį į metus, ir apie išpažintį labai mažai tesupranta, tik, beje, kad iš draugijos neišbrauktų, tai ir eina išpažinties nenorė-dami vieną kartą prieš Velykas ir viskas.

Pas Lietuvius kas kartas didėja visokie cecilikai, laisvamaniai ir kitokie visokie katalikų Bažnyčiai priešai, nes yra susilpnėję tikėji-me ir užmiršo, ką buvo atsiveję iš tėvynės Lietuvos, iš tėvų išmokę.

Pas daugelį Lietuvių katalikų įeini į namus ir matai ant stalų pri-dėta visokių šlamštų, laisvamaniškų pakraipų laikraštėlių ir kny-gų, ir jauties tokiuose namuose esąs, rodos, ne katalikų namuose, bet laisvamanių. Geriems ir išmintingiems katalikams nevalia skaityti prieštikėjiminių raštų. Toks katalikas, kuris skaito prieštikėjiminius raštus, ir pats tampa savo tikėjimo priešu, anksčiau ar vėliau, nes ir priežodis sako, su koku susidedi toks ir pats tampa. Labai daug jau yra taip atsitikę.

Yra prastas užvedimas Lietuvių šeimynose laikyti vyrus ir kiek-viena šeimyna priima vyrų kiek tik galima, be skirtumo jų pažiūrų bi tik pasipelnius daugias. Tas pasipelnijimas tankiausiai atneša blėdį šeimynai, nes pas daugel tokių vyrų esama nemazgotbūrnų. Jie prineša į namus visokių purvių raštų ir tokiu būdu užkrečia visą šei-myną purvu, o labiausiai šeimynos vaikus, kurie paaugę nebeklauso tė-vų, nei Bažnyčios ir žuva pragaištės bangose. Paskui pamatę savo pasipelnijimo klaidas žmonės gailisi, bet per vėlu. Ta priežastis ir yra, kad čia Amerikoje tarp Lietuvių yra daug jaunimo ištvirkusio ir išsižadėjusio tėvų. Tėvai peikia vaikus, kad neklauso, o kas kaltas! Vlen tik yra kalti patys tėvai, nes neišauklėjo kaip priguli ir nedavė gero pavyzdžio savo vaikams ir negynė nuo visokių purvų skaitymo, todėl ir sulaukė to, ko norėjo.

Pas tikrus katalikus Amerikiečius yra kitaip. Ten nuėjęs pas ka-talikus į namus, matai viską katalikiškai. Jie šventai neišleidžia į savo namus, kas yra prieš tikėjimą. Ten vien tik matai katalikiškus laikraščius ir šventas arba kitokias moksliškas knygas. Pas juos visi parapijonys skaito labai naudingą laikraštį "Our Sunday Visitor." Rasi pas kožną šeimyną taip-gi ir kitokius katalikiškus laikraščius. "Our Sunday Visitor" rasi visose amerikoniškose katalikiškose Baž-nyčiose, taip-gi ir Kanadoje. Jis, galima sakyti, yra vienas iš geriau-sių ir pigiausių laikraščių, nes vieniems metams kainuoja vien tik 75c, o Bažnyčioje reikia duoti tik 2c. Visi žmonės pasiima eidami iš bažnyčios ir nešasi namo skaityti, o perskaitytą dalina savo kaimynams nekatalikams, ir taip pas juos yra visi misijonoriai ir darbuojasi visi iš vieno, ir sutarime su savo klebonu. Pas juos visuomet kunigas ra-gina, kad visi neužmirštų tą minėtą laikraštį nešiti namo su savim, ir ragina, kad su atyžia skaitytų, taip ir yra daroma. O kad pas Lie-tuvius rastųs koks laikraštis bažnyčioje, tai parapijonys užmetinėti, kad klebonas biznį daro bažnyčioje, o pas juos to nėra, nes jų parapi-jiečiai yra daugiau susipratę, ir daugiau apsišvietę. Minėto laikra-čio antraštas yra toks: "Our Sunday Visitor," Huntington, Ind. Rev. John F. Noll, L. L. D. Editor, Rev. R. E. Kelly, Associate Editor. Taip-gi ji galima gauti kožnoj Angliška kalbančioj katalikų bažnyčioje. Tame minėtame laikraštyje yra visokie klausimai ir atsakymai, paly-tinti katalikų Bažnyčią. Jame rašo vyskupai ir visokie atsivertę į katalikų tikėjimą ir visokie augsto mokslo profesionalai. Vienu žo-džiu sakant, "Our Sunday Visitor" yra labai naudingas skaityti ir iš jojo galima labai daug pasinaudoti.

ŠOKIAI.

Šokiai tarp Lietuvių yra labai madoje. Žinoma, gražūs lietuviš-ki šokiai tai nėra perdaug pavojingi, bet šokiai, kokius čia Amerikoje šoka, tai yra baisūs ir pasmerktini. Kiek aš esu patyręs, tai yra labai šlykštūs ir priešingi dorai. Per tokius šokius yra pirmas žingnis praradimo doros, o žmogus praradęs dorą yra lygus keturkojui gy-vunui ir toks žmogus be doros yra kenksmingas sau ir savo artimui. Šokiai yra pirmi atšaldymo nuo tikėjimo ir Bažnyčios. Per šokius jaunieji įgauna visokių ligų. Šokiai yra kenksmingi protui, apšvietai ir mokslui. Per šokius daugiasia pasinaudoja visokie ištvirkėliai, padaužos, laisvamaniai, nes šokuose yra visiems patogiausia proga sueiti su geromis mergaitėmis ir jas atitraukti nuo tikėjimo, nuo Baž-nyčios ir privesti prie prapulties. Kiek aš esu patyręs, tai yra labai daug taip atsitikę. Už tai tarp Lietuvių taip labai platinasi visokie nedorėliai ir laisvamaniai ir kitokie ištvirkėliai nenaudėliai.

Tarp Lietuvių yra tokių, kurie šoka ir baisiausius šokius neskaitydami nei už kokią nuodėmę, nes sako, kunigai garsina šokius Baž-nyčioje ir liepia eiti šokti. Bet kiek aš esu buvęs tarp amerikiečių Bažnyčiose, tai ten šokiai yra pasmerktiniai per pamokslus ir priskai-tohni prie nuodėmės. Bjauryš šokiai yra ginami nevien tarp katalikų, bet taip-gi ir tarp protestonų. Netikusius šokius smerkia ir mokslas. Vieną kartą man lankant psichologijos ir abelos istorijos mokyklą, vienas mokyns užklauso to mokytojo apie šokius. Profesorius atsakė šitaip, "kad aš rasciaus tarp šokių, tai jausčiau esąs tarp keturkojų gyvūnų." Paskui profesorius labai daug aiškino apie blogų šokių blėdingumą.

Tai-gi jei mes norime, kad mūsų tėvynė Lietuva būtų laiminga ir skaitytųs tarp civilizuo-tų kultūriškų tautų, tai turime pirmiausiai vis-ką atnaujinti. Šalinkimės nuo netikusių šokių, o naudokmės sveiku mokslu. Skaitykime vien tik katalikiškus laikraščius ir knygas, atai-duokime daugias apšvietai negu kokiems netikusiems pasilinkimini-mams, ir tik tuomet mus, Lietuvius, ne tik pažis civilizuo-tas pasaulis kaip apšvietą tautą, bet dar ir garbę mums suteiks. Patyres.